

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Μακροοικονομικές Γ Δημοσιονομικές Εξελίξεις

Τεύχος 5 - Σεπτέμβριος 2018

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Αμερικής 11
Αθήνα 106 72

www.hfisc.gr

T: 211 1039600
Φ: 210 3615531
e-mail: hfisc@hfisc.gr

- Αύξηση του ΑΕΠ:
 - κατά 1,8% το β' τρίμηνο του 2018 (6ο συνεχόμενο τρίμηνο) και 2,2% σε εξαμηνιαία βάση.
 - εφικτός ο στόχος του 2% το 2018.
 - προερχόμενη κατά βάση από τη βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου, κατά €700 εκατ. περίπου, και από την αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης.

- Πτώση των επενδύσεων κατά 5,4% οφειλόμενη αποκλειστικά στην κατηγορία μεταφορικός εξοπλισμός και οπλικά συστήματα. Παράλληλη άνοδος επενδύσεων σε μηχανολογικό εξοπλισμό, εξοπλισμό πληροφορικής, οικοδομή και κατασκευές.

- Συνεχίζεται σταθερά η βελτίωση στην αγορά εργασίας καθώς το ποσοστό της ανεργίας περιορίστηκε στο 19%.

- Σε υψηλά έτους οι δείκτες οικονομικού κλίματος, καταναλωτικής εμπιστοσύνης, βιομηχανικής παραγωγής και κύκλου εργασιών στη βιομηχανία.

- Εφικτός ο δημοσιονομικός στόχος για το 2018 -σοβαρές ενδείξεις υπέρβασής του λόγω σημαντικής συρρίκνωσης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΓΚ.

- Μεταβολές της απόδοσης του δεκαετούς ομολόγου εντός εύρους 3,8%-4,6%· δείχνουν υψηλή ευαισθησία στη διεθνή συγκυρία

Α.Ε.Π.

Το ΑΕΠ εκτιμάται ότι αυξήθηκε κατά 1,8% το β' τρίμηνο του 2018 έναντι του αντίστοιχου τριμήνου του 2017, ενώ σε εξαμηνιαία βάση προσεγγίζει το 2,2%. Το γεγονός ότι η οικονομική δραστηριότητα ενισχύεται για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο αποτελεί θετική εξέλιξη για την οικονομία και εδραϊώνει την προσδοκία για συνολική αύξηση του ΑΕΠ κατά το 2018, περί το 2%- εκτίμηση η οποία ευθυγραμμίζεται πλήρως με τις ανεξάρτητες προβλέψεις του ΕΔΣ. Η αύξηση οφείλεται κατά βάση στη βελτίωση του εξωτερικού ισοζυγίου λόγω της ανόδου της αξίας των εξαγωγών σε σχέση με το Β' τρίμηνο του 2017, καθώς και στη συγκρατημένη αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης, η οποία μετά από τρία διαδοχικά τρίμηνα επανήλθε σε θετικό πρόσημο (σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους).

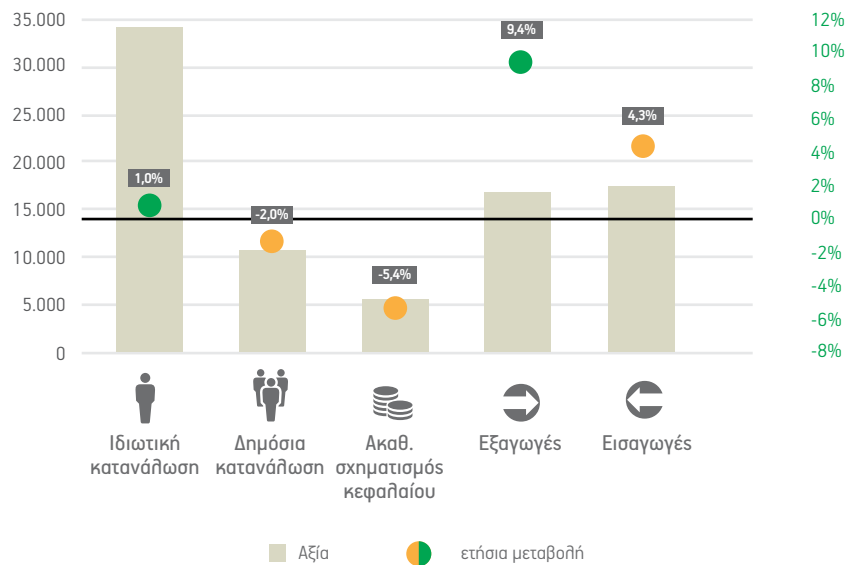
Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν κατά 9,4% (+7,2% αγαθά και +12,2% υπηρεσίες), ενώ παράλληλα οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών σημείωσαν άνοδο της τάξης του 4,3% (+1,7% αγαθά και +16,2% υπηρεσίες). Το αποτέλεσμα των παραπάνω μεταβολών είναι αυτό που συνεισέφερε περισσότερο στη θετική μεταβολή του ΑΕΠ β' τριμήνου, λόγω της συρρίκνωσης της καθαρής αρνητικής συμβολής του εξωτερικού τομέα της οικονομίας από 1,4 δισ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2017, σε 731 εκατ. ευρώ το β' τρίμηνο του 2018. Θετική συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,7 ποσοστιαίες μονάδες είχε επίσης η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά 1% που είναι το μεγαλύτερο ποσοστό που έχει καταγραφεί από το γ' τρίμηνο του 2016. Στην εξέλιξη αυτή σημαντικό ρόλο έχει η τόνωση της απασχόλησης, η ενίσχυση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης αλλά και ενδεχομένως η βελτίωση των προσδοκιών των νοικοκυριών για την εξέλιξη του διαθέσιμου εισοδήματος στο μέλλον. Στον αντίποδα τώρα οι επενδύσεις (ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου) σημείωσαν κάμψη κατά 5,4% που οφείλεται εξ ολοκλήρου στην κατηγορία «μεταφορικός εξοπλισμός και οπτικά συστήματα». Όλες σχεδόν οι υπόλοιπες κατηγορίες επενδύσεων (μηχανολογικός εξοπλισμός, εξοπλισμός πληροφορικής, οικοδομή, κατασκευές) κατέγραψαν αύξηση. Τέλος κάμψη σημείωσε και η δημόσια κατανάλωση κατά 2%.

Διάγραμμα 1: Εξέλιξη Α.Ε.Π. τριμήνου (σε εκατ. € και μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (στοιχεία με εποχική και ημερολογιακή διόρθωση, αλυσωτοί δείκτες όγκου, σταθερές τιμές 2010)

Διάγραμμα 2: Βασικές Συνιστώσες του ΑΕΠ (σε εκατ. € και μεταβολή σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους)

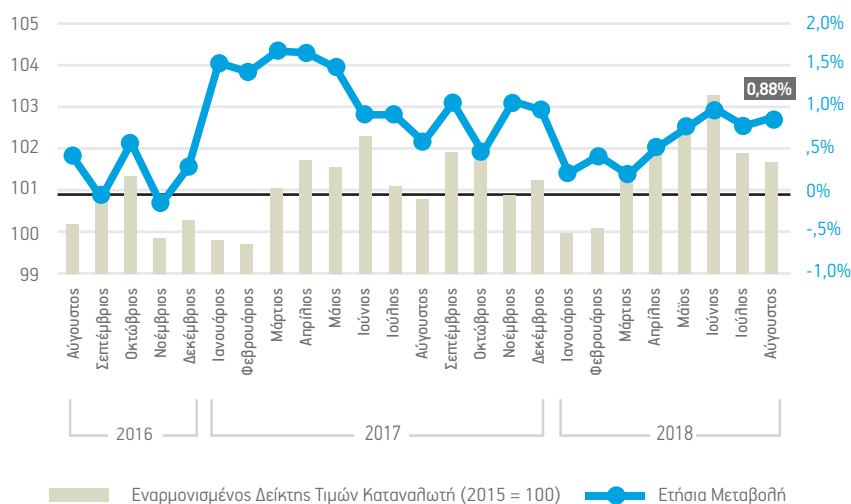
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (αλυσωτοί δείκτες όγκου, σταθερές τιμές 2010)

*Η πράσινη κουκίδα αντιστοιχεί σε θετική -από τη σκοπιά της μεγέθυνσης- εξέλιξη και η πορτοκαλί σε αρνητική.

Πληθωρισμός

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, αυξήθηκε σε ετήσια βάση κατά 0,88%, ενώ σε μηνιαία βάση κατέγραψε ελαφρά κάμψη σε σχέση με τους δύο προηγούμενους μήνες (Ιούνιος, Ιούλιος). Η ετήσια αύξηση αποδίδεται στις αυξήσεις τιμών στα είδη διατροφής, αλκοολούχων ποτών, ένδυσης και υπόδησης, υγείας, μεταφορών, επικοινωνιών, εκπαίδευσης καθώς και στις τιμές ξενοδοχείων – καφέ – εστιατορίων. Ανασχετικές πιέσεις στον πληθωρισμό ασκούν οι μειώσεις τιμών σε είδη στέγασης, διαρκών αγαθών και ειδών νοικοκυριού, καθώς και αναψυχών-πολιτιστικών δραστηριοτήτων.

Διάγραμμα 3: Μηνιαία Εξέλιξη Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή: Αύγουστος 2016 – Αύγουστος 2018

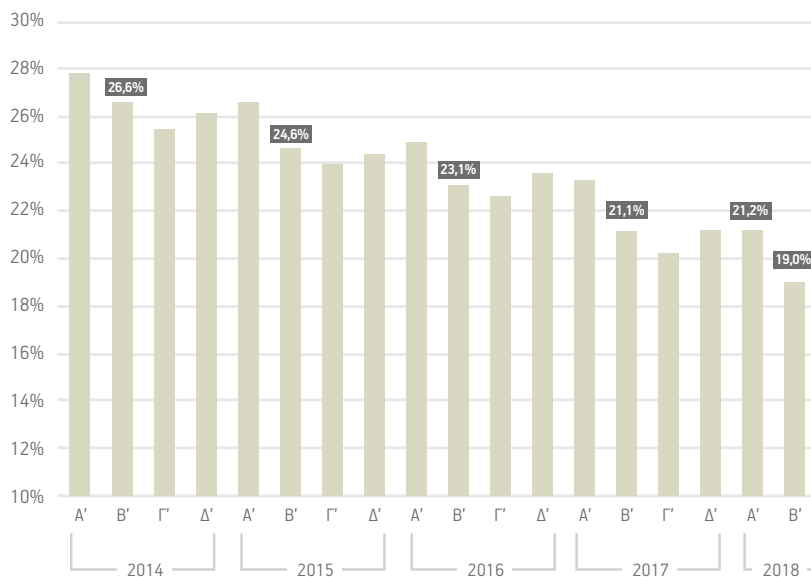

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Απασχόληση

Η βελτίωση στην αγορά εργασίας συνεχίστηκε κατά το Β' τρίμηνο του 2018. Συγκεκριμένα, το ποσοστό της ανεργίας περιορίστηκε σε 19%, έναντι 21,2% του προηγούμενου τριμήνου και 21,1% του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Το ποσοστό αυτό είναι το χαμηλότερο της τελευταίας επταετίας (από το Γ' τρίμηνο του 2011). Ο αριθμός των απασχολούμενων ανήλθε σε 3,86 εκατ., αυξημένος κατά 1,8% σε σχέση με το Β' τρίμηνο του 2017 και ο αριθμός των ανέργων περιορίστηκε σε 906 χιλ., μειωμένος κατά 10,9% σε σχέση με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2017. Η αύξηση αυτή της απασχόλησης προήλθε από αύξηση των πλήρως απασχολούμενων κατά 2,4%, ενώ οι μερικώς απασχολούμενοι μειώθηκαν κατά 3,2% (βλ. στοιχεία παραρτήματος). Η μείωση της ανεργίας προήλθε κυρίως από τη μείωση των μακροχρόνια ανέργων κατά 13,1% σε σχέση με αντίστοιχο περυσινό διάστημα, με τη μακροχρόνια ανεργία ωστόσο να παραμένει σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα (στο 72,1% επί του συνόλου της ανεργίας). Τέλος, σημειώνεται ότι το εργατικό δυναμικό μειώθηκε σε σχέση με πέρυσι κατά 0,9%, ενώ ο αριθμός των οικονομικά μη ενεργών ατόμων αυξήθηκε κατά μόλις 0,1%, στοιχεία που συνδυαστικά υποδηλώνουν ότι η διαρροή ανθρώπινου δυναμικού στο εξωτερικό συνεχίζεται (brain drain).

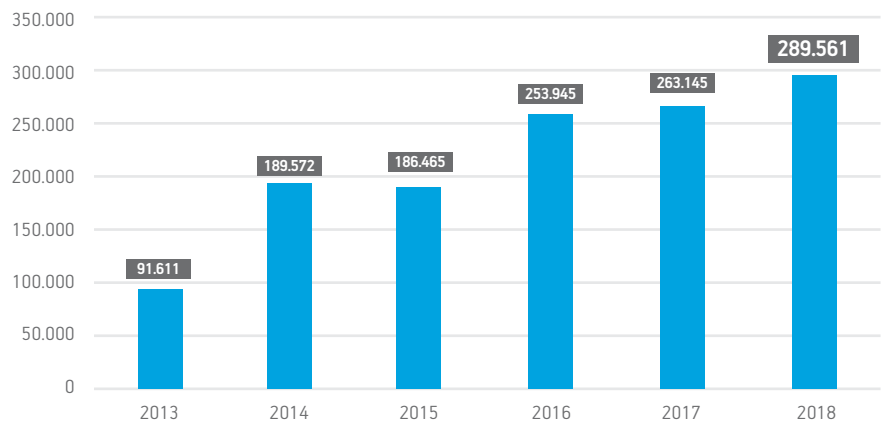
Διάγραμμα 4: Ποσοστό Ανεργίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (τριμηνιαία στοιχεία)

Κατά το πρώτο επτάμηνο του 2018, οι προσλήψεις εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανήλθαν σε 1.598.885 και οι απολύσεις/αποχωρήσεις ανήλθαν σε 1.309.324. Επομένως, το ισοζύγιο των ροών μισθωτής απασχόλησης διαμορφώθηκε σε 289.561 νέες θέσεις εργασίας, βελτιωμένο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017 κατά 26.416. Σημειώνεται ωστόσο πως τα επαγγέλματα τα οποία εμφάνισαν τα υψηλότερα θετικά ισοζύγια προσλήψεων-αποχωρήσεων κατά το μήνα Ιούλιο αφορούσαν εν πολλοίς θέσεις χαμηλής εξειδίκευσης σχετιζόμενες κυρίως με τον τουρισμό και την εστίαση.

Διάγραμμα 5: Καθαρός αριθμός νέων θέσεων μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα (στοιχεία επταμήνου)

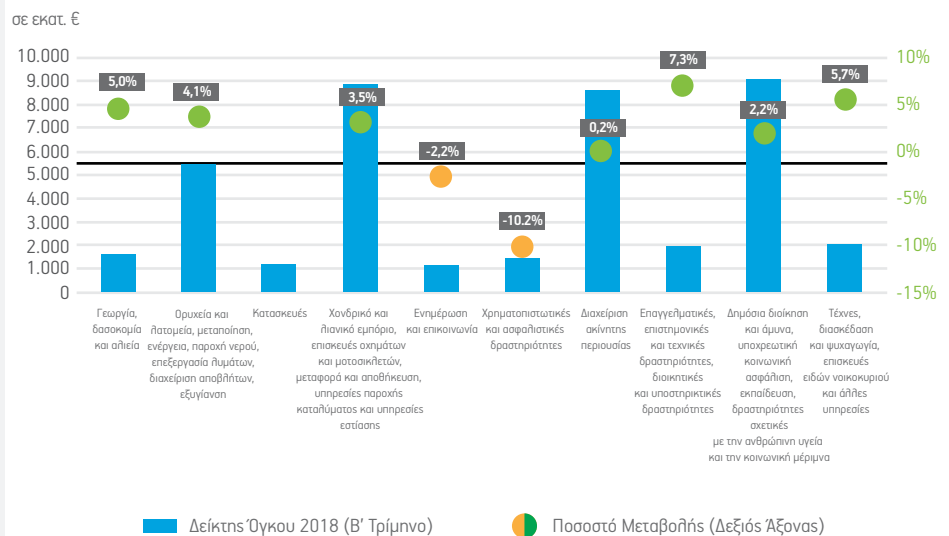

Πηγή: ΕΡΓΑΝΗ

Κλαδικές Εξελίξεις / Δείκτες Οικονομικού Κλίματος

Οι περισσότεροι κλάδοι το β' τρίμηνο του 2018, σε ετήσια βάση, σημείωσαν αύξηση της προστιθέμενης αξίας τους. Υπογραμμίζονται οι θετικές επιδόσεις στην περίπτωση των κλάδων της Βιομηχανίας (4,1%), του Εμπορίου (3,5%), της Διαχείρισης Ακίνητης Περιουσίας (0,2%) και της Δημόσιας Διοίκησης (2,2%), οι οποίοι έχουν μεγάλο μερίδιο στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της οικονομίας. Οι κλάδοι Ενημέρωσης/Ψυχαγωγίας και Χρηματοπιστωτικών Υπηρεσιών συνέχισαν, όπως και κατά το προηγούμενο τρίμηνο, να συρρικνώνονται, κατά -2,2% και -10,2% αντίστοιχα.

Διάγραμμα 6: Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία κατά κλάδο κατά το β' τρίμηνο 2018 και ποσοστιαία μεταβολή σε σύγκριση με το β' τρίμηνο 2017

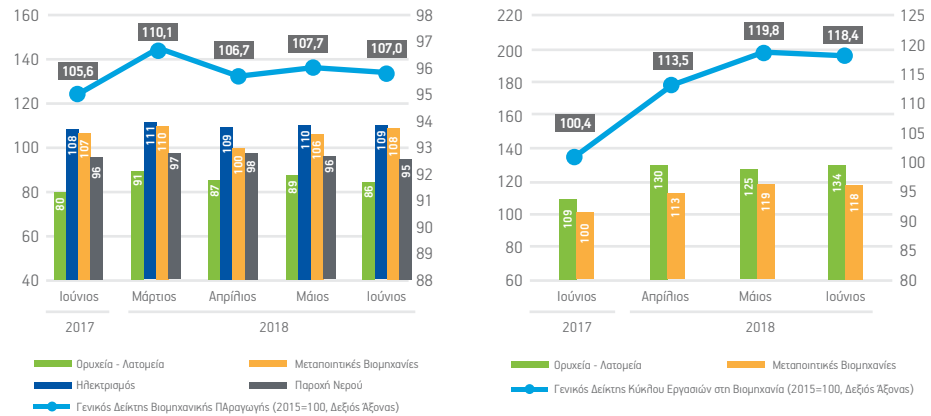

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - (Αθυσωτοί Δείκτες Όγκου, Εποχικά Διορθωμένα Στοιχεία)

*Η πράσινη κουκίδα αντιστοιχεί σε αύξηση και η πορτοκαλί σε μείωση

Οι εποχικά προσαρμοσμένοι δείκτες παραγωγής και κύκλου εργασιών της βιομηχανίας καταγράφουν άνοδο σε ετήσια βάση κατά 1,3% και 17,9% αντίστοιχα, ενώ παρουσιάζουν στασιμότητα τους τελευταίους μήνες όπου υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία (Μάιος, Ιούνιος). Στην περίπτωση του δείκτη παραγωγής η πορεία τους τελευταίους μήνες αντανακλά σε γενικές γραμμές την πορεία των επιμέρους υπο-τομέων, ενώ η στασιμότητα που παρουσιάζει ο δείκτης κύκλου εργασιών αντανακλά τις αντίρροπες εξελίξεις σε Ορυχεία/Λατομεία και Μεταποιητικές Βιομηχανίες.

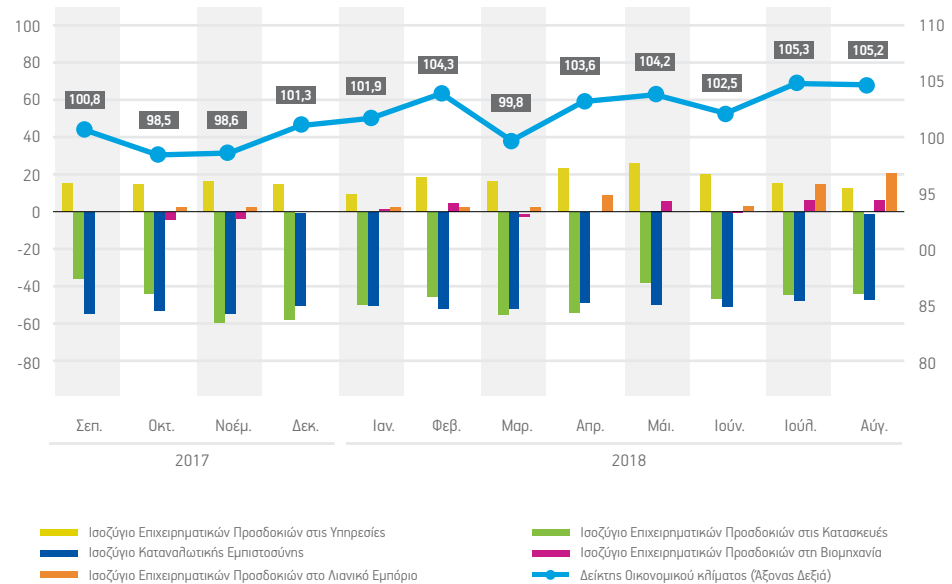
Διάγραμμα 7: Δείκτες Παραγωγής και Κύκλου Εργασιών στη Βιομηχανία (Εποχικά Προσαρμοσμένα Στοιχεία)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ & EUROSTAT

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος τον Αύγουστο του 2018 βρέθηκε στα υψηλότερα επίπεδα του τελευταίου έτους (105,2 μονάδες). Θετική συμβολή στο οικονομικό κλίμα έχουν οι προσδοκίες για την πορεία της βιομηχανίας, το ισοζύγιο των οποίων επανήλθε σε θετικό πεδίο τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Θετική είναι επίσης η συμβολή των προσδοκιών για το λιανικό εμπόριο και τις κατασκευές, αν και το ισοζύγιο των τελευταίων παραμένει σε αρνητικό επίπεδο. Την καλύτερη «επίδοση» του έτους καταγράφει και η καταναλωτική εμπιστοσύνη η οποία πάντως παραμένει με αρνητικό πρόσημο. Από την άλλη, παρατηρείται υποχώρηση των θετικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες για τρίτο συνεχόμενο μήνα.

Διάγραμμα 8: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Οικονομικού Κλίματος (Εποχικά Προσαρμοσμένοι)

Πηγή: EUROSTAT

Ισοζύγιο Πληρωμών

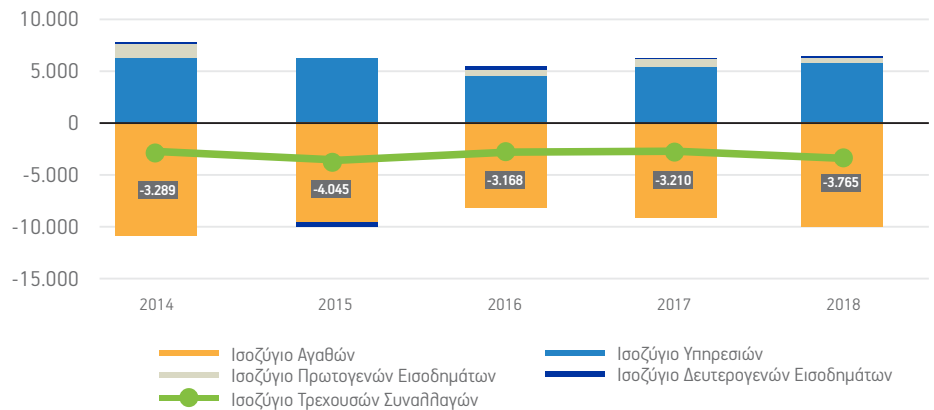
Κατά το Α' εξάμηνο του 2018, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών διαμορφώθηκε σε 3.765 εκατ. ευρώ, ήτοι κατά 555 εκατ. ευρώ (+17,3%) υψηλότερο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Η επιδείνωση αυτή οφείλεται στην αύξηση του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών κατά 745 εκατ. ευρώ και τη μείωση του πλεονάσματος του ισοζυγίου πρωτογενών εισοδημάτων κατά 305 εκατ. Αντιθέτως, το ισοζύγιο υπηρεσιών και το ισοζύγιο δευτερογενών εισοδημάτων βελτιώθηκαν, με αύξηση των πλεονασμάτων τους κατά 415 και 79 εκατ. αντιστοίχως.

Ειδικότερα, το έλλειμμα του ισοζυγίου αγαθών διαμορφώθηκε στα 9.929 εκατ. ευρώ, με τις εξαγωγές να ανέρχονται στα 16.001 εκατ. ευρώ, αυξημένες κατά 16,1% σε σχέση με πέρυσι (+2.223 εκατ.), ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 25.930 εκατ. ευρώ, σημειώνοντας αύξηση 12,9% (+2.968 εκατ.). Σημειώνεται πως η επιδείνωση αυτή του ισοζυγίου αγαθών προέρχεται από την αύξηση των ελλειμμάτων στα ισοζύγια καυσίμων (λόγω της αύξησης της τιμής του πετρελαίου) και λοιπών αγαθών κατά 503 και 289 εκατ. αντιστοίχως, ενώ το ισοζύγιο πλοίων παρουσίασε μικρή βελτίωση κατά 47 εκατ.

Όσον αφορά το ισοζύγιο υπηρεσιών, η αύξηση του πλεονάσματος κατά 415 εκατ. ευρώ (+8%) οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στη βελτίωση του ταξιδιωτικού ισοζυγίου κατά 615 εκατ. ευρώ (+19,5%), η οποία υπεραντιστάθμισε την επιδείνωση του ισοζυγίου λοιπών υπηρεσιών κατά 268 εκατ. ευρώ, ενώ το ισοζύγιο μεταφορών εμφάνισε μικρή αύξηση κατά 68 εκατ. ευρώ.

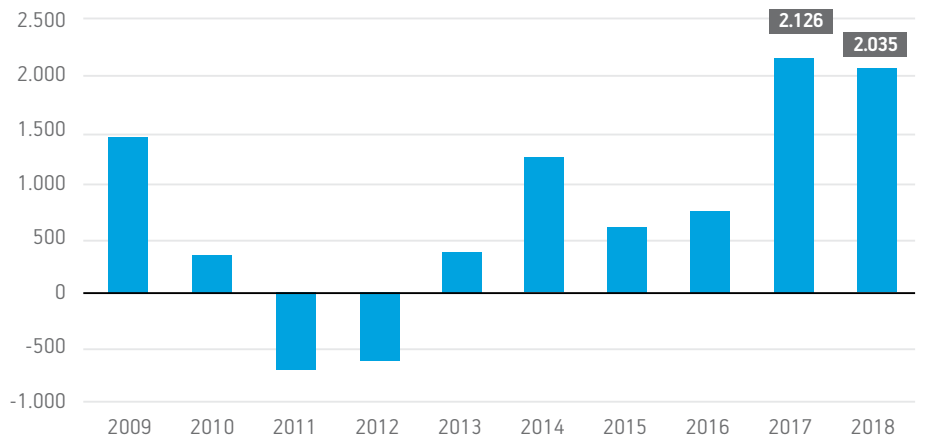
Όσον αφορά το ισοζύγιο χρηματοοικονομικών συναλλαγών, αξίζει να επισημανθεί πως οι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις (υποχρεώσεις των κατοίκων προς το εξωτερικό) διατηρούνται σε σχετικά υψηλό επίπεδο και ανήλθαν στα 2.035 εκατ. ευρώ κατά το Α' εξάμηνο του 2018. Το μέγεθος αυτό είναι το δεύτερο υψηλότερο της τελευταίας δεκαετίας. Οι κυριότερες σχετικές συναλλαγές αφορούσαν τη μεταβίβαση στην εταιρία South Europe Gateway Thessaloniki (SEGT) Limited (Κύπρος) ποσοστού 67% των μετοχών του ΟΛΘ ΑΕ τις οποίες κατείχε το ΤΑΙΠΕΔ ΑΕ και τη μεταβίβαση του 5% του ΟΤΕ από το ΤΑΙΠΕΔ στη Deutsche Telekom AG (Γερμανία).

Διάγραμμα 9: Εξέλιξη και διάρθρωση Ισοζυγίου Τρεχουσών Συναλλαγών Α' εξαμήνου (σε εκατ. €)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Διάγραμμα 10: Άμεσες Ξένες Επενδύσεις Α' εξαμήνου (σε εκατ. €)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Κρατικός Προϋπολογισμός (ΚΠ) και Προϋπολογισμός Γενικής Κυβέρνησης (ΓΚ)

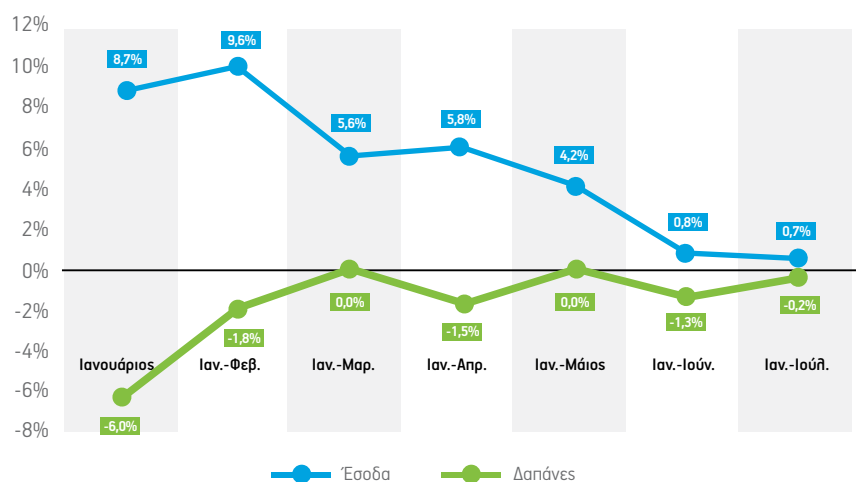
Ο ΚΠ παρουσίασε θετική εικόνα το πρώτο επτάμηνο του 2018, με τα έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού (ΤΠ) (προ επιστροφών και άνευ αποκρατικοποιήσεων) να υπερβαίνουν ελαφρά τους στόχους. Η αύξηση των φορολογικών εσόδων το 2018 προήλθε από βελτίωση των εισπράξεων από έμμεσους φόρους (κατά 630 εκατ. ευρώ). Αντίθετα οι εισπράξεις άμεσων φόρων κατέγραψαν μείωση κατά 329 εκατ. ευρώ, κυρίως λόγω της μείωσης των εσόδων από το φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων. Η μείωση αυτή ωστόσο αποδίδεται στην παράταση που δόθηκε στην προθεσμία υποβολής των φορολογικών δηλώσεων ΝΠ και δεν προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία. Σημειώνεται ότι σχεδόν όλες οι κατηγορίες εσόδων κινούνται εντός στόχων ΜΠΔΣ 2019-2022. Από την πλευρά τους, οι πρωτογενείς δαπάνες του ΤΠ ευθυγραμμίστηκαν σχεδόν πλήρως με τον στόχο, γεγονός που αποτελεί μια ένδειξη ότι η επιφυλακτικότητα που χαρακτηρίζει τη δημοσιονομική διαχείριση το 2017 έχει περιοριστεί.

Την ίδια περίοδο (Ιανουάριος-Ιούλιος 2018) ο προϋπολογισμός ΓΚ, εμφάνισε ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα ύψους 2.810 εκατ. ευρώ, έναντι πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 4.140 εκατ. ευρώ, την αντίστοιχη περίοδο του 2017. Η συγκράτηση αυτή οφείλεται στην αύξηση των πρωτογενών δαπανών της ΓΚ (+ 1,4 δισ. ευρώ) η οποία υπερσκέλησε την αντίστοιχη αύξηση των εσόδων της ΓΚ (+73 εκατ. ευρώ). Οι αυξημένες πρωτογενείς δαπάνες (οι οποίες ωστόσο «κινούνται» εντός στόχων), εντοπίζονται κυρίως σε αυξημένες καταβολές για το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, για οικογενειακά επιδόματα και για «αποδιδόμενους πόρους» (κατά βάση καταβολή ποσών στους δήμους, μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων-ΚΑΠ).

Στο σκέλος των εσόδων της ΓΚ, αύξηση παρουσίασαν οι δυο κυριότερες κατηγορίες, τα φορολογικά έσοδα (κατά 658 εκατ. ευρώ) και οι ασφαλιστικές εισφορές (κατά 312 εκατ. ευρώ). Τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις, περιορίστηκαν στα 60 εκατ. ευρώ (το μεγαλύτερο μέρος από τα περσινά έσοδα αποκρατικοποιήσεων αφορούσε το αντίτιμο μέρους της σύμβασης παραχώρησης των 14 περιφερειακών αεροδρομίων).

Συνολικά τα δημοσιονομικά αποτελέσματα επταμήνου προμηνύουν επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου για το 2018. Ο μετριασμός των ταμειακών αποτελεσμάτων σε σχέση με το αντίστοιχο επτάμηνο του 2017 οφείλεται στο σκέλος των δαπανών. Στο βαθμό που συνδέεται κυρίως με την αύξηση των δαπανών λόγω επίσπευσης πληρωμών για τη μείωση του αποθέματος των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων δεν προκαλεί σοβαρή ανησυχία. Με βάση αυτό το σενάριο το ταμειακό πρωτογενές πλεόνασμα θα εμφανιστεί μειωμένο σε σχέση με το 2017, ωστόσο το αποτέλεσμα κατά ESA 2010 (και κατ'επέκταση βάσει ΣΧΔ) μπορεί να προσεγγίσει τα περσινά επίπεδα, ώστε να επιτευχθεί, αλλά και να ξεπεραστεί ο στόχος του 3,5% για το 2018.

Διάγραμμα 11: Αποκλίσεις στην εκτέλεση των εσόδων προ επιστροφών φόρων⁽¹⁾ και των πρωτογενών δαπανών του ΤΠ 2018 (έναντι των στόχων⁽²⁾, σε % (σωρευτικά στοιχεία).

⁽¹⁾ Δεν συμπεριλαμβάνονται τα έσοδα αποκρατικοποιήσεων.

⁽²⁾ Οι στόχοι αφορούν σε μεγέθη προσαρμοσμένα στα συνολικά όπως αποτυπώνονται στις εκτιμήσεις της Εισηγητικής Έκθεσης του Προϋπολογισμού 2018 και του ΜΠΔΣ 2019-2022 για την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου και την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου αντίστοιχα.

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών (Δελτίο Εκτέλεσης ΚΠ 2018) & υπολογισμοί ΕΔΣ.

Πίνακας 1: Εκτέλεση Προϋπολογισμού επταμήνου σε επίπεδο Γενικής Κυβέρνησης (σε εκατ. €)

	Ιαν.-Ιουλ. 2017	Ιαν.-Ιουλ. 2018	Δ%
Έσοδα⁽¹⁾	42.777	42.850	0,2%
Φόροι	24.856	25.514	2,6%
Ασφαλιστικές Εισφορές	12.063	12.375	2,6%
Μεταβιβάσεις	2.588	2.124	-17,9%
Πωλήσεις μη χρημ/κών παγίων	941	60	-93,6%
Λοιπά Έσοδα	2.329	2.777	19,2%
Δαπάνες	42.584	43.028	1,0%
Αμοιβές προσωπικού	9.335	9.781	4,8%
Αγορά αγαθών και υπηρεσιών	3.112	3.506	12,7%
Τόκοι καταβληθέντες	3.947	2.988	-24,3%
Επιδοτήσεις	1.008	898	-10,9%
Μεταβιβάσεις	1.988	2.049	3,1%
Κοινωνικές παροχές	21.654	22.312	3,0%
Αγορές μη χρημ/κών παγίων	1.524	1.488	-2,4%
Λοιπές δαπάνες	16	6	-62,5%
Ισοζύγιο (πλεόνασμα(+))	193	-178	
Ως % του ΑΕΠ	0,11%	-0,10%	
Πρωτογενές Πλεόνασμα	4.140	2.810	
Ως % του ΑΕΠ	2,33%	1,54%	

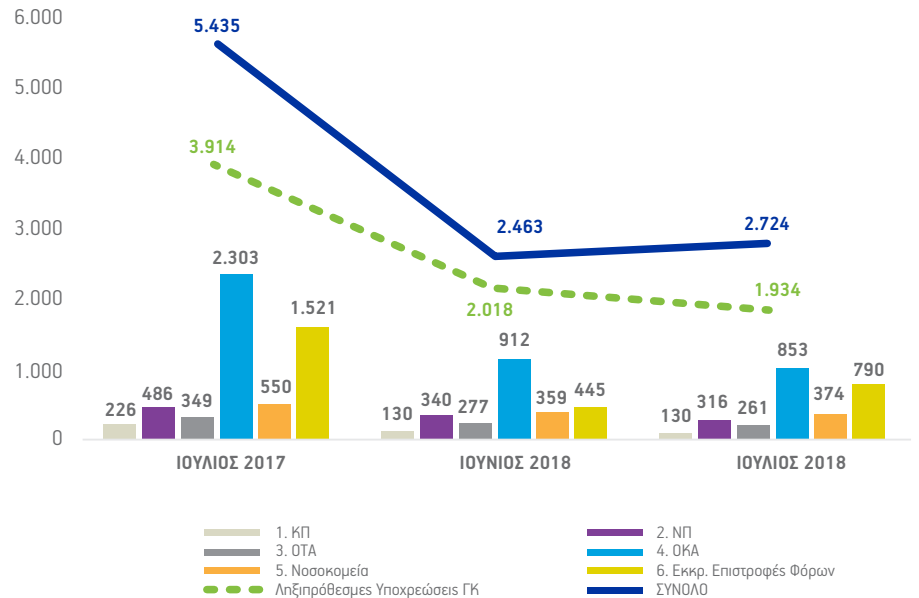
⁽¹⁾ Μετά επιστροφών

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων ΓΚ (Ιούλιος 2018) & ΜΠΔΣ 2019-2022

Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Δημοσίου

Τον Ιούλιο του 2018, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις της ΓΚ (συμπεριλαμβανομένων των εκκρεμών επιστροφών φόρων) ανήλθαν σε 2.724 εκατ. ευρώ. Παρατηρείται μικρή αύξηση κατά 261 εκατ. ευρώ (περίπου 10%) σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, η οποία αποδίδεται αποκλειστικά στο ύψος των εκκρεμών επιστροφών φόρων, καθότι τα ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα των φορέων της ΓΚ παρουσιάζουν περαιτέρω μείωση (1.934 έναντι 2.018 εκατ. ευρώ τον μήνα Ιούνιο). Σε ετήσια βάση, το σύνολο των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων καταγράφει σημαντική μείωση κατά 50%, περίπου η οποία επικουρήθηκε σημαντικά από την απορρόφηση των κεφαλαίων που εκταμιεύθηκαν από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM), αποκλειστικά για την αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων της ΓΚ.

Διάγραμμα 12: Ληξιπρόθεσμες Υποχρεώσεις Ελληνικού Δημοσίου. Σύνολο και ανά κατηγορία (σε εκατ. €)

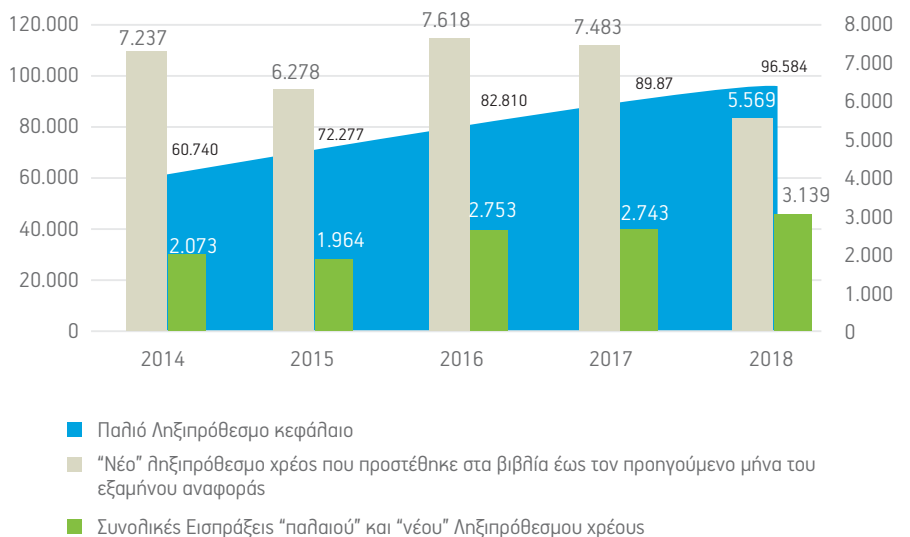

Πηγή: Υπουργείο Οικονομικών, Δελτίο Μηνιαίων Στοιχείων ΓΚ (Ιούλιος 2017 & 2018)

Ληξιπρόθεσμες Απαιτήσεις Δημοσίου

Η εξέλιξη των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων του ελληνικού δημοσίου παραμένει αυξητική. Το γεγονός αυτό αποδίδεται στην συνεχή υστέρηση των εισπράξεων έναντι των νέων ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων που ανακύπτουν. Ωστόσο, η υστέρηση αυτή καταγράφει φθίνοντα ρυθμό το τρέχον έτος σε σχέση με τα προηγούμενα και αυτό οφείλεται τόσο στις βελτιωμένες εισπράξεις, όσο και στην συγκριτικά χαμηλότερη δημιουργία νέου ληξιπρόθεσμου χρέους. Συγκεκριμένα, σε χαμηλό πενταετίας ανέρχεται η δημιουργία του «νέου ληξιπρόθεσμου χρέους» το επτάμηνο Ιανουάριου-Ιουλίου 2018 (5.569 εκατ. ευρώ) ενώ, για την ίδια περίοδο, τα έτη 2014, 2016 & 2017 ξεπερνούσε κατά πολύ τα 7 δισ. ευρώ. Παράλληλα, υψηλό πενταετίας καταγράφουν οι εισπράξεις έναντι «παλαιού και νέου ληξιπρόθεσμου χρέους». Την εν λόγω περίοδο οι εισπράξεις αυτές ανήλθαν συνολικά σε 3.139 εκατ. ευρώ (αυξημένες κατά 390 εκατ. ευρώ περίπου σε σχέση με τα έτη 2016 & 2017), ενώ η αύξηση αυτή σε σχέση με τα επτάμηνα των ετών 2014 & 2015 ξεπερνά τα 1 δισ. ευρώ (1.066 και 1.175 εκατ. ευρώ αντίστοιχα). Η διατήρηση της βελτιωμένης επίδοσης του εισπρακτικού μηχανισμού, θα συμβάλει σημαντικά στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων του 2018.

Διάγραμμα 13: Ληξιπρόθεσμες Απαιτήσεις Ελληνικού Δημοσίου (οφειλές φορολογουμένων προς το δημόσιο) και συνολικές εισπράξεις. Στοιχεία επταμήνου 2014-2018 (σε εκατ. €)

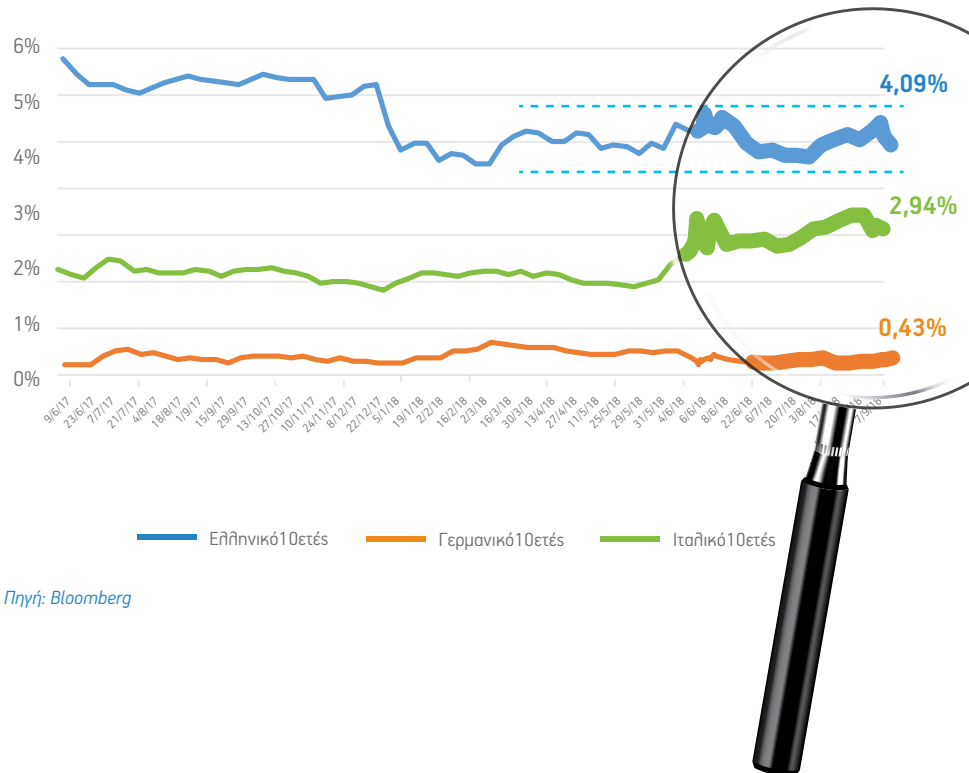
* Τα στοιχεία του "Νέου ληξιπρόθεσμου χρέους", όπως διαμορφώνεται το υπόλοιπο το τρέχον έτος (προ αφαίρεσης των διενεργούμενων εισπράξεων και διαγραφών), υπολογίζονται με χρονική υστέρηση ενός μήνα, σε σχέση με την περίοδο εισπράξης και διαγραφής έναντι αυτού. Σημειώνεται ότι το "Νέο ληξιπρόθεσμο χρέος" αφορά το ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο έως τον προηγούμενο μήνα από το μήνα αναφοράς ενώ τα στοιχεία του "Παλαιού ληξιπρόθεσμου χρέους" αφορούν το "Παλιό ληξιπρόθεσμο κεφάλαιο" όπως διαμορφώνεται το μήνα αναφοράς.

Πηγή: Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ)

Αποδόσεις Ομολόγων

Η απόδοση του ελληνικού δεκαετούς ομολόγου κατά τους τελευταίους μήνες και ειδικά μετά τις ιταλικές εκλογές διατηρούνται σε ένα εύρος τιμών μεταξύ 3,8%-4,6%. Διατηρούν δηλαδή μια σχετικά υψηλή μεταβλητότητα, παρά την θετική απόφαση του Eurogroup της 21ης Ιουνίου για το ελληνικό δημόσιο χρέος και τις διαδοχικές αναβαθμίσεις του αξιόχρεου της ελληνικής οικονομίας από οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης (Standard & Poor's, Moody's, Fitch) κατά τους τελευταίους μήνες. Οι εξαγγελίες-ανακοινώσεις του κυβερνητικού συνασπισμού στην Ιταλία, ο εικαζόμενος «εμπορικός πόλεμος» μετά την επιβολή δασμών από τις ΗΠΑ και η αστάθεια της τουρκικής οικονομίας η οποία θα μπορούσε να πιέσει περαιτέρω τις χρηματιστηριακές αγορές της Ευρώπης (contagion), επηρεάζουν αρνητικά τις αποδόσεις των ομολόγων της «ευρωπαϊκής περιφέρειας», συμπαρασύροντας τις αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων.

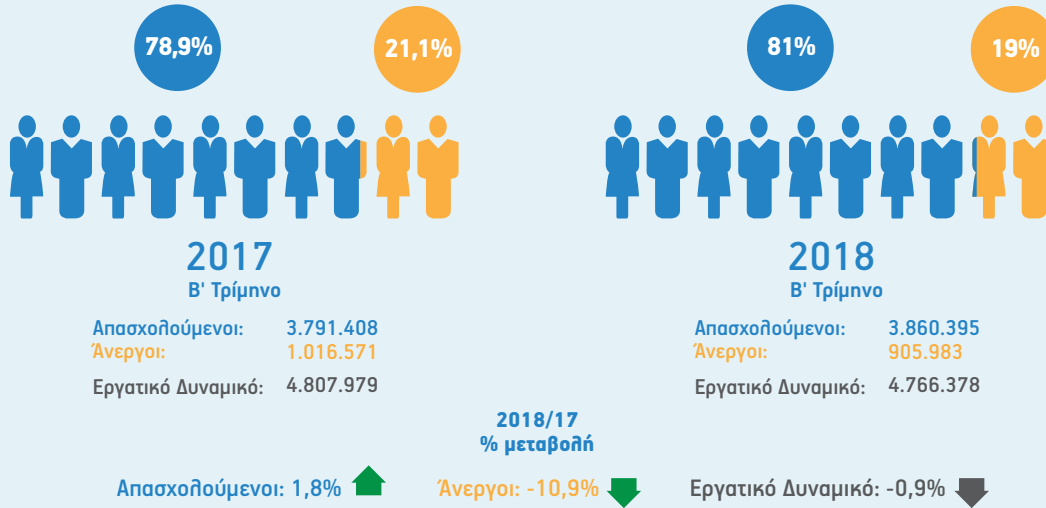
Διάγραμμα 14: Απόδοση ελληνικού ιταλικού και γερμανικού 10ετούς ομολόγου Δημοσίου.

Πηγή: Bloomberg

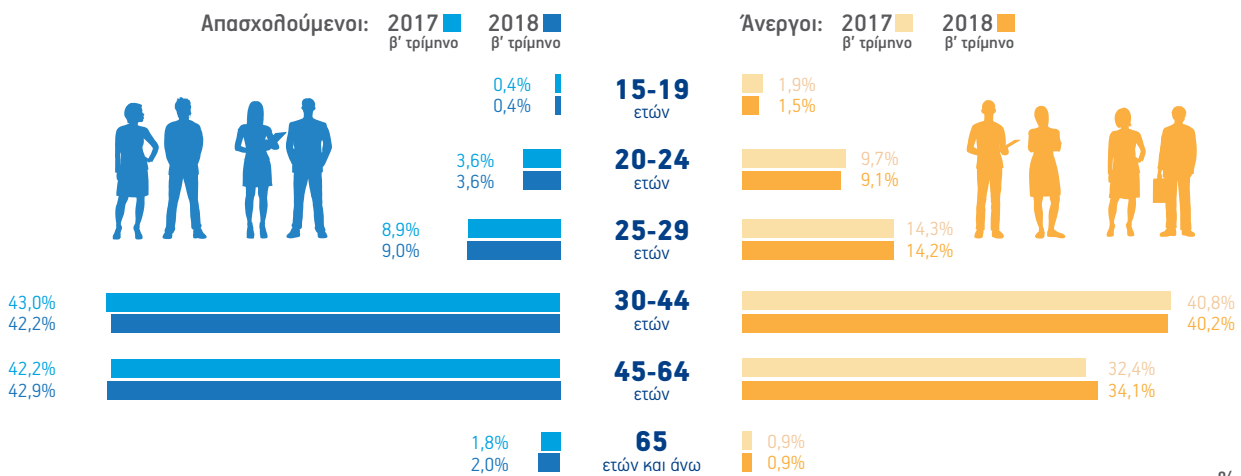
Παράρτημα: Απασχόληση-Ανεργία Β' τρίμηνο 2017/2018

Εργατικό Δυναμικό

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Τριμηνιαία στοιχεία)

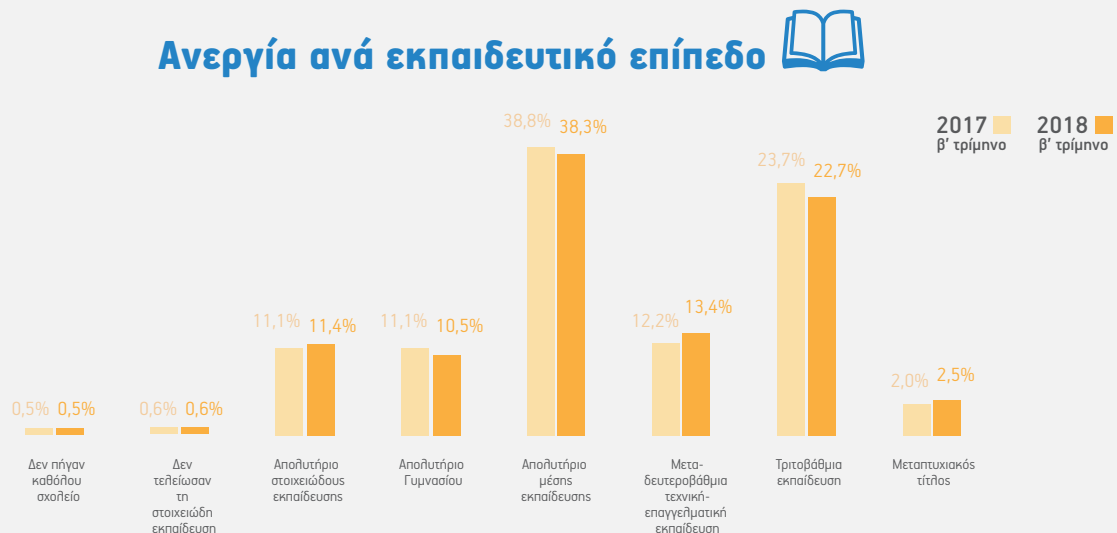
Εργατικό Δυναμικό ανά ηλικία

% επί του συνόλου

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Τριμηνιαία στοιχεία)

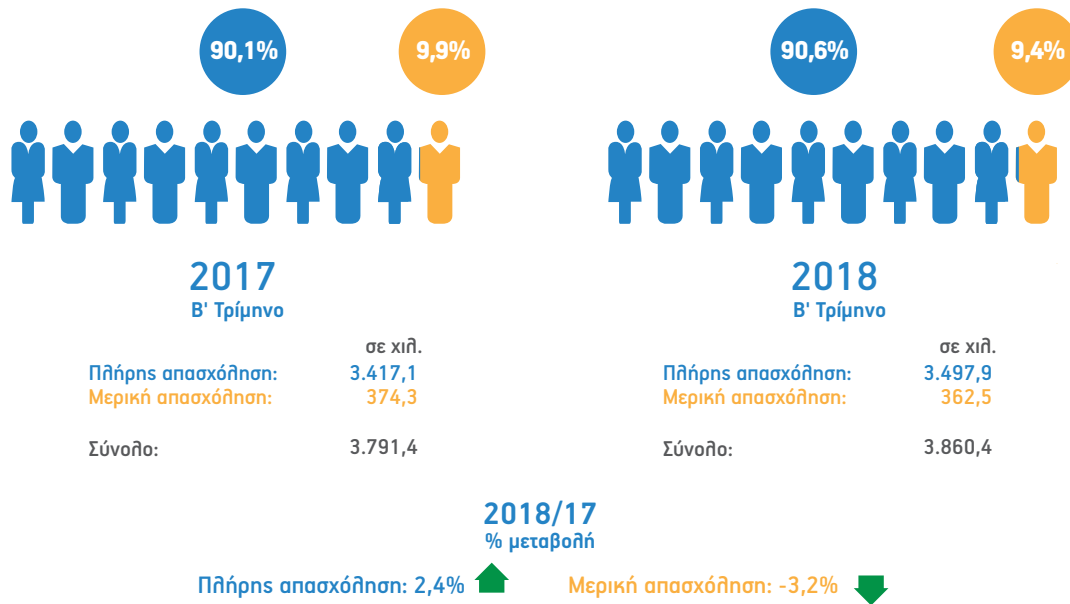
Ανεργία ανά εκπαιδευτικό επίπεδο

% επί του συνόλου

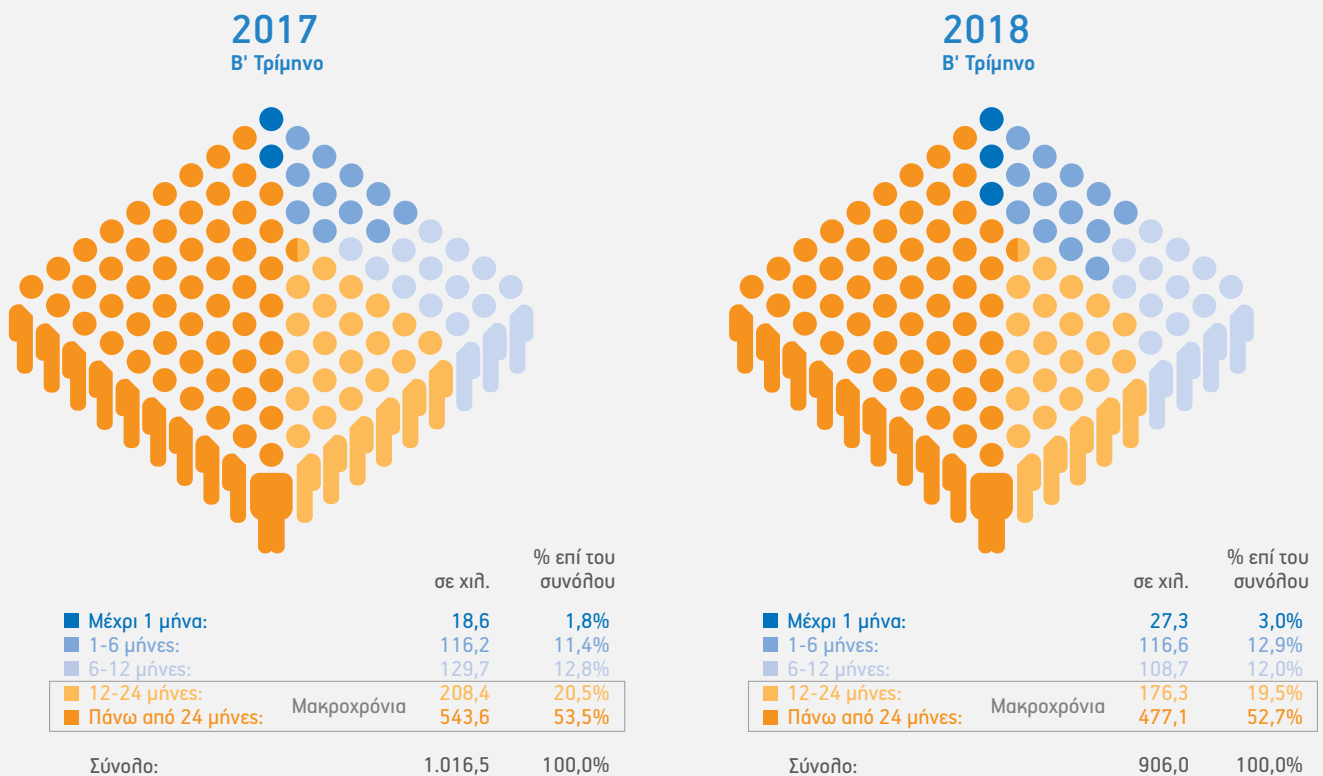
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, Τριμηνιαία στοιχεία)

Πλήρης-μερική απασχόληση

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού, Τριμηνιαία στοιχεία)

Διάρκεια ανεργίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ (Ερευνα Εργατικού Δυναμικού, Τριμηνιαία στοιχεία)